

Rt kapitola 1.

[1] Za dnů, kdy soudili soudcové, nastal v zemi hlad. Tehdy odešel jeden muž z judského Betléma se svou ženou a dvěma syny, aby pobýval jako host na Moábských polích. [2] Jmenoval se Elímelek, jeho žena Noemi a dva jeho synové Machlón a Kiljón. Byli to Efratejci z judského Betléma. Přišli na Moábská pole a přebývali tam. [3] Ale Noemin muž Elímelek zemřel a ona zůstala s oběma syny sama. [4] Ti se oženili s Moábkami. Jedna se jmenovala Orpa, druhá Rút. Sídliili tam asi deset let. [5] Oba, Machlón i Kiljón, rovněž zemřeli, a tak ta žena zůstala sama, bez dětí i bez muže. [6] Proto se přichystala se svými snachami k návratu z Moábských polí. Uslyšela totiž na Moábských polích, že Hospodin se opět přiklonil ke svému lidu a dal mu chléb. [7] Odešla tedy se svými snachami z místa, kde přebývala. Když se vracely do judské země, [8] vybědla cestou Noemi obě své snachy: "Jděte, vraťte se každá do domu své matky. Nechť vám Hospodin prokáže milosrdenství, jako jste je vy prokazovaly zemělým i mně. [9] Kéž vám Hospodin dá, abyste každá našla odpočinutí v domě svého muže." A políbila je. Rozplakaly se hlasitě [10] a namítaly jí: "Nikoli, vrátíme se s tebou k tvému lidu." [11] Ale Noemi jim domlouvala: "Jen se vraťte, mé dcery! Proč byste se mnou chodily? Cožpak mohu ještě zrodit syny, aby se stali vašimi muži? [12] Vraťte se, mé dcery, jděte! Vždyť už jsem na vdávání stará. I kdybych si řekla, že mám ještě naději, a kdybych se hned této noci vdala a porodila syny, [13] čekaly byste proto, až by dospěli? Zdráhaly byste se proto vdát? Nikoli, mé dcery. Můj úděl je pro vás příliš trpký: Dolehla na mne Hospodinova ruka." [14] Tu se rozplakaly ještě hlasitěji. Orpa políbila svou tchyni na rozloučenou, avšak Rút se k ní přimkla. [15] Noemi jí řekla: "Hle, tvá švagrová se vrací ke svému lidu a ke svým bohům. Vrať se také, následuj svou švagrovou!" [16] Ale Rút jí odvětila: "Nenaléhej na mne, abych tě opustila a vrátila se od tebe. Kamkoli půjdeš, půjdu, kdekoli zůstaneš, zůstanu. Tvůj lid bude mým lidem a tvůj Bůh mým Bohem. [17] Kde umřeš ty, umřu i já a tam budu pochována. Ať se mnou Hospodin udělá, co chce! Rozdělí nás od sebe jen smrt." [18] Když Noemi viděla, že Rút je odhodlána jít s ní, přestala ji přemlouvat. [19] Tak šly obě, až došly do Betléma. Když přišly do Betléma, shluklo se kolem nich celé město. Ženy se ptaly: "Je toto Noemi?" [20] Odvětila jim: "Nenazývejte mě Noemi (to je Rozkošná). Nazývejte mě Mara (to je Trpká), neboť Všemohoucí mi připravil velmi trpký úděl. [21] Odcházela jsem s plnou náručí, ale Hospodin mě přivádí zpět s prázdnou. Jak byste mě mohly nazývat Noemi, když je Hospodin proti mně a když mi Všemohoucí určil zlý úděl?" [22] Tak se Noemi vrátila a s ní se navrátila z Moábských polí její snacha, moábská Rút. Přišly do Betléma, když začínala sklizeň ječmene.

Rt kapitola 2.

[1] Noemi měla příbuzného z manželovy strany, významného muže z Elímelekovy čeledi. Jmenoval se Bóaz. [2] Moábská Rút řekla Noemi: "Ráda bych šla na pole sbírat klasy za někým, u koho dojdou přízně." Noemi jí odpověděla: "Jdi, má dcero." [3] Šla tedy, přišla na pole a sbírala za ženci klasy. Shodou okolností patřil ten díl pole Bóazovi z Elímelekovy čeledi. [4] Tu přišel z Betléma Bóaz a pozdravil žence: "Hospodin s vámi." Odpověděli: "Hospodin ti žehne." [5] Bóaz se otázel svého služebníka, který dozíral na žence: "Čí je to dívka?" [6] Služebník, který dozíral na žence, odpověděl: "To je moábská dívka, která se vrátila s Noemi z Moábských polí. [7] Optala se: 'Mohla bych sbírat a paběrkovat za ženci mezi snopy?' Jak přišla, zůstala tu od samého rána až do této chvíle. Jen trochu si tady oddechla." [8] Bóaz oslovil Rút: "Poslyš, má dcero. Nechoď sbírat na jiné pole a neodcházej odtud. Přidrž se mých děveček. [9] Podívej se vždy, na které části pole budou sklízet, a jdi za nimi. Poručil jsem služebníkům, aby tě neobtěžovali. Budeš-li mít žízeň, jdi k nádobám a napij se vody, kterou služebníci načerpají." [10] Tu padla na tvář, poklonila se k zemi, a otázala se ho: "Jak to, že jsem u tebe došla přízně, že se mě ujímáš, ačkoli jsem cizinka?" [11] Bóaz jí odpověděl: "Jsem dobře zpraven o všem, co jsi po smrti svého muže učinila pro svou tchyni, že jsi opustila otce a matku i rodnou zemi a odešla jsi k lidu, který jsi dříve neznala. [12] Nechť ti Hospodin odplatí za tvůj skutek. Ať tě bohatě odmění Hospodin, Bůh Izraele, pod jehož křídla ses přišla ukrýt!" [13] Ona řekla: "Kéž bys mi i nadále projevoval přízeň, pane. Potěšil jsi mě, že jsi se svou otrokyní mluvil přívětivě, ačkoli se nemohu rovnat žádnému z tvých otrokyň." [14] Když byl čas k jídlu, řekl jí Bóaz: "Přístup blíží, pojez chleba a namáchej si sousta ve víně." Přisedla si k žencům a on jí nabídl pražené zrní. Najedla se dosyta a ještě jí zbylo. [15] Když vstala, aby sbírala dál, přikázal Bóaz svým služebníkům: "Bude-li sbírat i mezi snopy, nevyčítejte jí to. [16] Ano, upouštějte pro ni klasy z hrstí a nechávejte je ležet. Jen ať sbírá, neokřikujte ji." [17] Sbírala tedy na tom poli až do večera. Pak vymlátla to, co nasbírala, a byla toho asi éfa ječmene. [18] Odesla si jej do města. Když její tchyně spatřila, co nasbírala, a když Rút vyřála i to, co jí zbylo po nasycení, a dala jí, [19] otázala se: "Kde jsi dnes sbírala? Kde jsi pracovala? Požehnán buď ten, kdo se tě ujal." Pověděla tchyni, u koho pracovala: "Muž, u něhož jsem dnes pracovala, se jmenuje Bóaz." [20] Tu řekla Noemi své snaše: "Požehnán buď od Hospodina, který neodňal své milosrdenství od živých ani od mrtvých." A pokračovala: "Ten muž je náš blízký příbuzný, patří k našim zastáncům." [21] Nato řekla moábská Rút: "Dokonce mě vybídl: Přidrž se mých služebníkům, dokud nebudou hotovi se sklízni všeho, co mi patří." [22] Noemi své snaše Rút přisvědčila: "Dobře, má dcero, že chceš chodit s jeho děvečkami. Aspoň na tebe nebudou na cizím poli dorážet." [23] Přidržela se tedy Bóazových děveček a sbírala, dokud neskončila sklizeň ječmene a pšenice. A bydlela s tchyní.

Rt kapitola 3.

[1] Potom jí její tchyně Noemi řekla: "Neměla bych ti, má dcero, vyhledat odpočinutí, aby ti bylo dobře? [2] Hleď, což není Bóaz, s jehož děvečkami jsi byla, náš příbuzný? Právě dnes v noci bude na humně převívat ječmen. [3] Umyj se, potři se mastí, přehoď si plášť a sejdí na humno. Nedej se však tomu muži poznat, dokud nedojí a nedopije. [4] Až si lehne a ty zjistíš, kde leží, půjdeš, odkryješ mu plášť v nohách a lehneš si tam. On ti pak poví, co máš učinit." [5] Odpověděla jí: "Vykonám všechno, co mi říkáš." [6] Sešla na humno a udělala všechno, jak jí tchyně přikázala. [7] Bóaz se najedl, napil a byl dobré mysli. Pak si šel lehnout na kraj hromady obilí. Ona se přikradla, odkryla mu plášť v nohách a lehla si. [8] O půlnoci se ten muž vyděsil, trhl sebou a vidí - v nohách mu leží žena. [9] Otázal se: "Kdo jsi?" Odpověděla: "Jsem Rút, tvá služebnice. Rozprostři nad svou služebnicí křídlo svého pláště, vždyť jsi zastáncem." [10] Nato jí řekl: "Požehnána buď od Hospodina, má dcero. Projevila jsi teď větší oddanost než dříve, že nechodíš za mládenci, ani nuznými ani bohatými. [11] Už se neboj, má dcero! Udělám pro tebe všechno, oč si říkáš. Všechnen můj lid v bráně ví, že jsi žena znamenitá. [12] Ano, jsem v skutku váš zastáncem. Je však ještě jiný zastáncem, bližší příbuzný než já. [13] Zůstaň tu přes noc. Ráno, bude-li on chtít, dobrá, ať se tě zastane; nebude-li ochoten být ti zastáncem, zastanu se tě sám, jakože živ je Hospodin. Spi klidně až do rána." [14] Tak spala u jeho nohou až do rána. Ale vstala dříve, než by kdo mohl poznat druhého, protože Bóaz řekl: "Jen ať se nikdo nedoví, že přišla na humno žena." [15] A dodal: "Podej mi loktuši, co máš na sobě, a nastav ji." Když ji nastavila, odměřil jí šest měř ječmene a vložil na ni. Pak odešel do města [16] a ona odešla k tchyni. Ta se otázala: "S jakou přicházíš, má dcero?" I vyprávěla jí všechno, jak s ní ten muž jednal. [17] A dodala: "Těchto šest měř ječmene

mi dal on. Řekl totiž: Nesmíš přijít ke své tchyni s prázdnou." [18] Noemi jí pravila: "Jen vyčkej, má dceru, a poznáš, jak to dopadne. Ten muž si nedá pokoj a dovede tu záležitost ke konci ještě dnes."

Rt kapitola 4.

[1] Bóaz vystoupil k bráně a posadil se tam. Tu šel kolem zastánce, o němž Bóaz mluvil. Vybídl ho: "Člověče, zastav se a posad' se tu." A on se zastavil a posadil se. [2] Bóaz pak vybral deset mužů z městských starších a požádal je: "Zasedněte zde." A oni zasedli. [3] Zastánci pak řekli: "Noemi, která se vrátila z Moábských polí, chce prodat díl pole, který patřil našemu bratru Elímelekovi. [4] Řekl jsem si, že ti to dám na vědomí a vybidnu tě, abys jej koupil v přítomnosti těch, kteří tu zasedají, před staršími mého lidu. Chceš-li použít svého práva k vykoupení, tedy jej vykup, nechceš-li, oznam mi to. Víím, že kromě tebe není bližšího zastánce. Já jsem po tobě." On odpověděl: "Vykoupím jej." [5] Bóaz řekl: "V den, kdy koupíš od Noemi pole, kupuješ je i od moábské Rút, ženy po zemřelém, se závazkem zachovat jméno zemřelého v jeho dědictví." [6] Tu řekl zastánci: "Nemohu je vykoupit pro sebe, aniž bych zničil vlastní dědictví. Použij pro sebe mého výkupního práva; já vykoupit nemohu." [7] V Izraeli tomu bývalo odedávna při vykupování nebo při výměnném obchodu takto: Každé jednání se stvrzovalo tím, že si jeden vyzul stěvic a dal jej druhému. To byl v Izraeli způsob stvrzování. [8] Zastánci tedy řekl Bóazovi: "Kup si to sám." A zul si stěvic. [9] Bóaz pak řekl starším a všemu lidu: "Dnes jste svědky, že jsem koupil od Noemi všechno, co patřilo Elímelekovi, i vše, co patřilo Kiljónovi a Machlónovi. [10] Koupil jsem získal za manželku i moábskou Rút, ženu Machlónovu, abych zachoval jméno zemřelého v jeho dědictví. Tak nebude vyhlazeno jméno zemřelého z kruhu jeho bratří ani z brány jeho rodiště. Jste toho dnes svědky." [11] Všechen lid, který byl v bráně, i starší odpověděli: "Jsme svědky. Kéž dá Hospodin, aby žena, která přichází do tvého domu, byla jako Ráchel a Lea, které obě zbudovaly dům izraelský. Počínej si zdatně v Efratě a zachovej jméno v Betlémě. [12] Nechť je tvůj dům skrze potomstvo, které ti dá Hospodin z této dívky, jako dům Peresa, jehož Támar porodila Judovi." [13] I vzal si Bóaz Rút a stala se jeho ženou. Vešel k ní a Hospodin jí dopřál, že otěhotněla a porodila syna. [14] Tu řekly ženy Noemi: "Požehnán buď Hospodin, který tě odedneška nenechává bez zastánce, jehož jméno se bude ozývat v Izraeli. [15] On ti vrátí smysl života, bude o tebe ve stáří pečovat. Vždyť jej porodila tvá snacha, která tě tolik miluje. Ta je pro tebe lepší než sedm synů." [16] Noemi vzala dítě, položila si je na klín a stala se mu chůvou. [17] Sousedky mu daly jméno. Řekly: "Noemi se narodil syn", a pojmenovaly jej Obéd (to je Ctitel Hospodinův). To je otec Jišaje, otce Davidova. [18] Toto je rodopis Peresův: Peres zplodil Chesróna, [19] Chesrón zplodil Ráma, Rám zplodil Amínadaba, [20] Amínadab zplodil Nachšóna, Nachšón zplodil Salmu, [21] Salmón zplodil Bóaza, Bóaz zplodil Obéda, [22] Obéd zplodil Jišaje a Jišaj zplodil Davida.